

Judita Marka Marulića

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 8 | Nivo: Filozofski fakultet

Libar Marka Marula Splitsanina u kom se uzdarži istorija svete udovice JUDIT u versih harvacki složena kako ona ubi vojvodu Oloferna po sridu vojske njegove i oslobodi puk israelski od velike pogibili Spjev Judita prvotisak je doživio još za Marulićeva života, ali ne odmah kad ga je poslao na objavljivanje. Njegovo editio princeps je čekao dvadeset godina. Djelo je završeno 22.4.1501., a kraj tiskanja je datirano 13. kolovoza 1521. Pisao ga je u jednom dahu tijekom korizme 1501.

U pismu J. Čipiku (19. 7. 1501.), povrh toga kada je Juditu napisao i kome ju je posvetio (što stoji i u proslavu), Marulić hrvatski naziva materinim jezikom, navodi da ju je ustrojio more poetico – po pjesničkom običaju, što mu je donijelo toliko zadovoljstva i samosvijesti da se osjećao Danteom slovinjskog jezika.

Da se Judita pred čitateljima pojavila onda kad je napisana, hrvatska renesansna književnost bi zacijelo bila drukčija. Sve upućuje na to da su se pojavile zapreke u objavljivanju.

Slamnig pretpostavlja da je Judita, poput Davidijade, izazvala cenzorska sumnjičenja što je omelo njezino tiskanje.

To je dobilo na uvjerljivosti kad je otkriveno da neki Marulićevi tekstovi nisu objavljeni a da su se u nekima nepodobni podaci brisali.

Treba, naime, svratiti pozornost na to da su pjesnička djela sa starozavjetnom tematikom (Judita i Davidijada) "zapeli u tisku", da je Susana ostala u rukopisu a da su Starozavjetne ličnosti poslone na objavljivanje tek u konačnoj verziji, s popratnim stihovima kupcima knjige a da su prvo izdanje doživjele tek 1979.

Kamen spoticanja u Juditi mogla je biti i kakva nepriličnost u oblikovanju protagonistice: neporočna udovica iz svetopisamske predaje svojim čarima zavodi i ubija vojskovođu, makar je taj čin imao uzvišenu svrhu. Zazorni su mogli biti i Marulićevi pomni opisi Juditina uresivanja radi rasplamsavanja Holofernove strasti te njezine ljepote i vanjštine.

Marulić je u Juditu prenio galantnost i osjećajnost prema ženstvenosti nakon čega su mogle uslijediti rigidne interpretacije kakvog utjecajnog čitača, branitelja dogme i doktrine nepovredivosti štiva sa svetim sadržajem.

Od takvih natruha Marulić se ogradio u proslavu dom Dujmu Balistriću, tumačeći ih čudorednim vrijednostima.

Marulić je spjev priredio s nekoliko važnih prozних dodataka, pomagala pri njegovoj recepciji i poimanju. Puni naslov djela sažeto nagovještuje sadržaj, zaplet i rasplet pjesme.

Ispjevana je u tradiciji stihotvorstva, na hrvatski način, materinim jezikom.

Iznad prvog pjevanja stoji kraća verzija naslova: Knjige Marka Marulića Splitsanina u kih se uzdarži ISTORIJA OD SVETE JUDITE u šest libri razdijeljena na slavu božju počinju.

U naslovu je libar zamijenjen knjigom, pohrvaćeno je romansko prezime Marul u Marulić, naznačen broj pjevanja prema nomenklaturi epa.

U posveti pisac se obraća govornicima hrvatskog jezika, željima pjesničkog štiva koje će razumjeti. Zbog toga što su učeni ljudi u splitskom humanističkom krugu cijenili i hrvatske knjige, pjesniču je parafrazu poljepšao da ne bi bila ispod razine knjiga koje dom Dujam inače čita.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com